

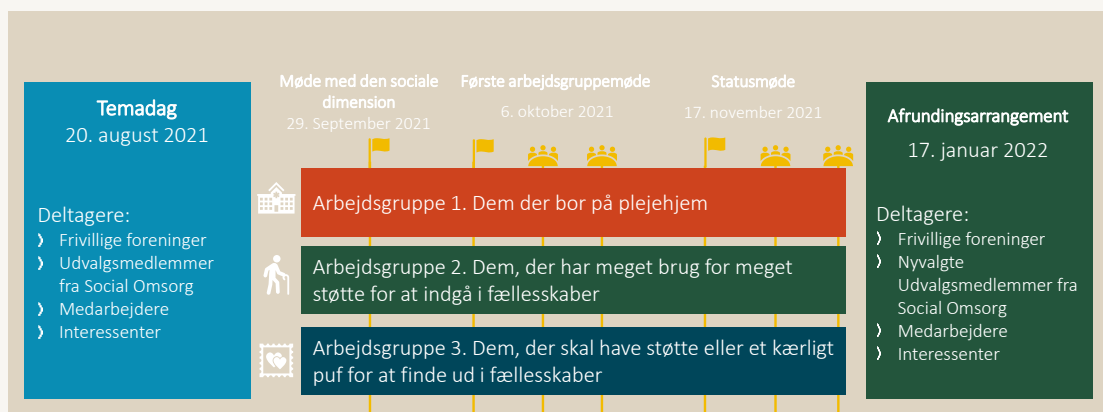
Styrkede fællesskaber

HEDENSTED KOMMUNE

Hedensted Kommune har i august igangsat en proces, hvor formålet var at sætte mere fokus på aktiviteter målrettet ældre borgere i kommunen. Helt konkret skal processen ende med følgende:

- › Styrkede fællesskaber for ældre borgere i Hedensted Kommune
- › Et stærkt samarbejde mellem kommunen og civilsamfundet om vores styrkede fællesskaber

Processen har forløbet på denne måde:

På baggrund af temadagen er der blevet nedsat tre forskellige arbejdsgrupper, som har arbejdet videre med formålet om at styrke fællesskaberne for de tre målgrupper; 1) dem der bor på plejehjem, 2) dem der har brug for meget støtte til at indgå i et fællesskab og 3) dem der har brug for et kærligt puf. Formålet med arbejdsgrupperne er at gøre drøftelserne fra temadagen d. 20. august mere handlingsanvisende som grundlag for prioritering af og beslutning om fremtidig indsats.

Resultatet af arbejdsgruppernes arbejde er således handlingsorienterede beslutningsoplæg, som skal danne rammerne for beslutninger om, hvordan Hedensted Kommune kan styrke fællesskaberne til målgrupperne. Arbejdsgruppernes arbejde bliver præsenteret på et afrundingsarrangement d. 17. januar 2022.

Nærværende notat indeholder kommissorierne for arbejdsgrupperne, som er blevet nedsat.

På baggrund af arbejdsgruppernes arbejde, er der overordnet tre handlinger, som går på tværs af de tre målgrupper, for at kunne lykkes med at styrke fællesskaberne for de ældre borgere i Hedensted Kommune:

Projekt
Styrkede fællesskaber

Kunde
Hedensted Kommune

Projektansvarlig
Dorit Wahl-Brink
Simone Olesen

- › En klar **organisering** af aktivitetsområdet, hvor alle medarbejder, som arbejder med aktiviteter, er samlet under samme leder, for at skabe ens retning og rammer på tværs af kommunen.
- › En klar **definition** af, hvad der forstås ved aktiviteter, så det er lettere at sikre ensretning ift. hvad der tilbydes til beboerne på plejehjemmene og til borgerne.
- › En klar **rolleafklaring** og forventningsafstemning til de involverede medarbejdere, for at sikre at der er en klar overensstemmelse med medarbejdernes forventninger til arbejdsopgaver og omfang og så det er tydeligt for kollegaer, samarbejdspartnere, hvilke opgaver der hører til hvem.

Kommissorierne er udarbejdet på baggrund af arbejdsgruppernes arbejde og er blevet sammenskrevet i samarbejde med Marselisborg Consulting. Der skal lyde en stor tak til arbejdsgrupperne for deres arbejde. Deltagerne i arbejdsgrupperne er præsenteret i nedenstående tabel.

Målgruppe	Deltagere i arbejdsgruppen
Dem der bor på plejehjem	Pia Christiansen - Kildevældet Plejehjem (aktivitetsmedarbejder) Anne-Sofie Fischer - Birkelund Plejehjem Karin Emig - Leder Kildevældet plejehjem
Dem der har brug for meget støtte for at indgå i et fællesskab	Lillian Andersen - Formand for Seniorrådet Alice Rasmussen - Den Sociale Dimension Luise Worm Olsen - Fys. Rehabiliterende enhed Birthe T. Larsen - Forebyggende medarbejdere SFT Jane Vase - Mad og Måltider Lotte Ahm Nielsen - Leder Møllebo plejehjem Jesper Kleis Smith Nielsen - Leder af Rehabiliteringsenhed
Dem der har brug for et kærligt puf	Louise Westermann - Hedensted Bibliotekerne Gitte Bech Knudsen - Åbne tilbud – Birkelund Lone Viktor - Mad og Måltider Esther Henriksen - Ældre Sagen Louise Ebler Sørensen - Åbne aktiviteter vest - Nederbylund Plejehjem Pernille Agerbo Frydensbjerg - Sundhed, forebyggelse og Træning Sara Laursen - Den Sociale Dimension Charlotte Søgaard Thomsen - Leder Bøgely plejehjem.

Kommissorierne for hver arbejdsgruppe bliver præsenteret i det efterfølgende afsnit.

Dem der bor på plejehjem

Dette afsnit fokuserer på, hvordan vi kan skabe en fælles retning for aktiviteterne målrettet borgere, som bor på plejehjem.

Hvilken forandringer vil vi skabe?

Vi vil gerne have en bred/bredere vifte af aktiviteter til de beboere, der bor på plejehjem

Forandringen forudsætter...

- ... Kendskab til beboerne og deres behov og interesser
- ... Klar forventningsafstemning og rolleafklaring
- ... Inddragelse af frivillige ressourcer
- ... Et tværfagligt samarbejde mellem plejehjemmene
- ... Flexibilitet i tilbuddene

For at lykkes med disse forudsætninger, foreslås følgende i forhold til...

Forventningsafstemning og rolleafklaring: For at lykkes med at sikre flere aktiviteter for plejehjemsbeboerne, er det relevant med en forventningsafstemning og rolleafklaring ift., hvad der forventes af aktivitetsmedarbejderne og hvad deres rolle specifikt består i. Konkret foreslås der om rollen som aktivitetsmedarbejder:

- › At der skal være en fast aktivitetsmedarbejder på hvert plejehjem, hvor arbejdet med aktiviteter ses som en konkret faglighed, hvorfor aktivitetsmedarbejdere ikke skal indgå i plejen.
- › Der skal være flexibilitet hos aktivitetsmedarbejderne til at kunne deltage i eventuelle møder med frivillige/husets venner.
- › At der afsættes ressourcer til aktivitetsmedarbejderen og der skal frigives timer til aktiviteter, som ligger fast pr. beboer i normeringen.
- › At aktivitetsmedarbejderen besøger alle nye beboere indenfor kort tid efter indflytning og generelt er synlig på plejehjemmet.
- › At det er aktivitetsmedarbejderens rolle at sætte rammerne for de aktiviteter, som frivillige kan stå for. Her bliver aktivitetsmedarbejderens opgave at understøtte de frivillige.

Kendskab til beboerne og deres behov og interesser: I arbejdet med at skabe en bredere vifte af aktiviteter, er det ideelt at aktiviteterne tilrettelægges ud fra de deltagende beboeres behov og interesser for at sikre tilslutningen til aktiviteterne. Her handler det om, at aktivitetsmedarbejderen tilrettelægger aktiviteterne ud fra beboernes formåen. Viden omkring beboernes behov kommer af, at aktivitetsmedarbejderen besøger alle nye beboere indenfor kort tid efter indflytning og generelt er synlig på plejehjemmet.

Inddragelse af frivillige ressourcer: I forhold til at skabe den ønskede forandring om en bredere vifte af aktiviteter for plejehjemsbeboere, er det relevant at inddrage frivillige ressourcer. Frivillige ressourcer kan både være pårørende, som ønsker at

bidrage til plejehjemmets aktiviteter, men det kan også være frivillige fra lokalsamfundet, som ønsker at bidrage og blive en del af et meningsfuldt fællesskab.

- › **Pårørende:** Det forslås, at de pårørende indtænkes fra starten af, når en borger flytter ind på plejehjemmet. Her kan de pårørende indtænkes i fx indskrivningssamtaler ved at være opsøgende på pårørendes interesser og spørge ind til, om de kunne tænke sig at engagere sig i diverse aktiviteter sammen med beboerne - *"Hvad kunne du som pårørende tænke dig at byde ind med på plejehjemmet?"* eller *"Hvad er dine ønsker for en god inddragelse her i fællesskabet på plejehjemmet"*.
 - Det forslås, at de pårørende inddrages på en måde, hvor deres egne hobbies kan være i fokus. Fx tage beboere med ud og se veteranbiler, strikke sammen eller tage på sejltur.
 - Det er vigtigt, at der løbende spørges ind til hvordan de pårørende ønsker at bliver inddraget i fællesskabet på plejehjemmet og ikke kun bliver inddraget i forbindelse med indskrivningssamtalerne.
- › **Frivillige i lokalsamfundet:** I forhold til at engagere frivillige, er det relevant at være undersøgende på de frivilliges motiver for frivilligt arbejde for at sikre motivation.
 - Konkret forslås det, at yngre generationer i byen kan aktiveres, fx efterskoleelever, folkeskoler, børnehaver, som kunne spille eller læse sammen med beboerne på plejehjemmet.
 - De frivillige kan stå for diverse aktiviteter med understøttelse fra aktivitetsmedarbejderen.
 - Det forslås ift. at skaffe flere frivillige, at de forebyggende medarbejdere kan være opmærksomme på dette ved besøg hos ressourcestærke ældre i kommunen eller at frivillige kan være med til at rekruttere flere frivillige gennem deres netværk.

Tværfagligt samarbejde mellem plejehjemmene: Det er relevant at skabe et tværfagligt samarbejde mellem plejehjemmene, for at optimere og udbrede de aktiviteter og tilbud borgere i kommunen tilbydes. Dette kalder på:

- › Sparingsmøder, hvor aktivitetsmedarbejderne fra hvert plejehjem idéudveksler hvert kvartal, hvor både idéer såvel som eventuelle problematikker kan blive vendt
- › At plejehjemmene kunne gå sammen om at købe en delebus, som kan køre beboerne ud til forskellige aktiviteter i byen.

Fleksibilitet i tilbuddene: For at lykkes med at styrke fællesskaber og sikre flere aktiviteter for målgruppen skal der skabes en åbenhed for deltagelse i aktiviteter på tværs af tilbud. Der skal åbnes op for, at borgeren gerne må deltage i daghjemmets aktiviteter, selvom borgeren er tilknyttet et andet tilbud, hvilket også kan lette overgangen fra at være daghjembrugere til at blive plejehjemsbeboere. Derudover kan et samarbejde mellem plejehjem og daghjem frigøre flere ressourcer og hænder at arbejde med til glæde for beboerne. Dette kalder på følgende:

- › Afklaring af og beslutning om muligheden for at åbne op for deltagelse i aktiviteter på tværs af plejehjemmene og daghjem
- › Fleksible aktivitetsmedarbejdere, som tænker i aktiviteter i flere vagtlag og dermed også selv deltager i aktiviteterne i flere vagtlag.

Dem der har brug for meget støtte, for at indgå i fællesskaber

Dette afsnit fokuserer på, hvordan vi kan skabe en fælles retning for aktiviteterne målrettet borgere, som er afhængige af at få praktisk hjælp. De har behov for andre, til at "være deres arme og ben", men ikke nødvendigvis bor på et plejehjem.

Det vurderes at det er vigtigt at få afstemt selve definitionen af målgruppen, for at afværge uklarheder i forhold til, hvem arbejdet skal målrettes.

Hvilken forandringer vil vi skabe?

Vi vil styrke aktivitetsområdet, for at sikre, at der er flere borgere fra målgruppen, som har mulighed for at deltage i aktiviteter.

Forandringen forudsætter...

- > ... at der er en klar organisering omkring aktiviteterne
- > ... at der er gennemsigtighed i økonomien
- > ... at aktivitetsmedarbejderne og Den Sociale Dimensions rolle er tydelig og afstemt
- > ... at målgruppen er tydeligt defineret
- > ... at man ser aktivitetsområdet som et fag - derfor skal de have en rolle for sig selv – meget faglighed i aktiviteterne og en faglig forståelse for beboerne.

For at lykkes med disse forudsætninger, foreslås følgende i forhold til...

Organiseringen: For at sikre at flere borgere fra målgruppen får mulighed for at deltage i aktiviteter foreslås det, at alt arbejdet med aktiviteter bliver samlet under en leder. Én samlet leder skal være med til at understøtte, at der på tværs af kommunen er én fælles ramme og retning for aktivitetsområdet, men samtidig understøtte fleksibilitet i opgaveløsningen, så der er mulighed for lokale tilpasninger. Den Sociale Dimension vurderer dog, at det er vigtigt, at lederen ikke samtidig er leder af et plejehjem, for at sikre bevågenhed på, at de forskellige medarbejdere i den nye organisering har forskellige behov for understøttelse. Samlingen af flere medarbejdergrupper under en leder skal understøtte, at aktivitetsområdet ses som en reel faglighed, hvor der er taget beslutninger om, hvilken retning man vil gå og hvad man konkret vil opnå med arbejdet. For at lykkes med organiseringen, foreslås der følgende:

- > At aktørerne i den samlede organisation er:
 - Tværgående aktivitetskoordinatorer
 - Den Sociale Dimension
 - De forebyggende medarbejdere
 - Lokale aktivitetsmedarbejdere
- > At der etableres et tværfagligt netværk, så der er mulighed for at dele gode oplevelser og sikre et bredt kendskab til hinanden og ens opgaver. Deltagerne i netværksmødet er aktivitetskoordinatorer, aktivitetsmedarbejdere, Den Sociale Dimension og Forebyggende medarbejdere.
- > At det tværfaglige netværk holder en vidensbank over aktiviteter til målgruppen opdateret, da det er et nyttigt værktøj for alle medarbejderne i deres arbejde.
- > At der bliver truffet beslutning om, om man vil samle alle aktivitetsmedarbejdere under samme leder jf. ovenstående forslag.

For at lykkes med organiseringen, er det vigtigt at forventningsafstemme i forhold til, hvilke opgaver de forskellige medarbejdergrupper forventes at varetage.

Nedenstående er en uddybelse af, hvilke opgaver det forslås at aktivitetskoordinatorerne varetager og hvilke Den Sociale Dimension varetager.

Aktivitetskoordinatorer: Det foreslås, at der bliver etableret tværgående aktivitetskoordinatorer, som skal understøtte hvert deres område, for at styrke, at der er flere borgere i lokalsamfundene, som har mulighed for at deltage i aktiviteter. Aktivitetskoordinatorerne skal være lokalt forankret, så de kender lokalområderne, men de skal ikke være ansat på det enkelte plejehjem. Deres fokus er på de borgere, som endnu ikke er flyttet på plejehjem. Helt konkret skal aktivitetskoordinatorerne løfte følgende opgaver:

- > Samarbejde med lokale aktivitetsmedarbejdere på plejehjemmene, for skabe bro mellem lokalsamfundet og aktiviteterne på plejehjemmene
- > Samarbejde med frivillige organisationer og motivere frivillige til deltagelse i aktiviteter samt ankende deres tilstedeværelse
- > Samarbejde med opsøgende medarbejdere for at "finde" og komme i kontakt med borgerne, som ikke er kendt af "systemet"
- > Samarbejde med de lokale køkkener, for at sikre sammenhæng mellem behov og ressourcer
- > Være tovholder for de frivillige og have en stor koordinerende funktion, så der er én, som de frivillige kan koordinere samarbejdet med
- > Være den igangsættende person, som skaber anledning til at mødes om noget fælles og dermed ikke dem der faktisk udfører selve aktiviteten
- > Binde mennesker sammen og skabe fællesskaber og derefter trække sig igen. Formålet er at skabe relationer og understøtte vigtigheden i, at man føler at der er brug for en i fællesskabet
- > Være opsøgende på målgruppen. Se muligheder og matche borgere på kryds og tværs
- > Have overblikket over, hvilke aktiviteter der er i gang på tværs af kommunen
- > Omsorg, støtte og vejledning til at man kan være i sit liv, selvfølgelig med udgangspunkt i den enkeltes behov.
- > Have fokus på, hvordan aktiviteter med fordel kan foregå på plejehjemmet for at åbne det op

Den sociale dimensions rolle: DSD har en vigtig brik ind i arbejdet med at skabe fællesskaber og at få flere borgere fra målgruppen, som har mulighed for det, til at deltage i aktiviteter. Der bliver peget på, at Den Sociale Dimension i nogle sammenhænge skal understøtte aktivitetsmedarbejderne og i andre opgaver, skal de være selvkørende. Derfor er rolleafklaringen og forventningsafstemningen vigtigt at lykkes med at bruge kompetencerne korrekt. Det forslås derfor, at DSD skal varetage følgende opgaver:

- > Have den koordinerende rolle, der hvor der kan være henvendelser fra andre aktører, så som fx både borgere, sygehuse, kommuner mm.
- > Skabe netværk blandt borgerne i mindre grupper eller 1-1 kontakt med de borgere, som har behov herfor

- › Skabe og igangsætte meningsfulde aktiviteter, som tager udgangspunkt i den enkeltes behov/kompetencer eller træning
- › Skabe anledningen til at borgerne mødes fx i spisegrupper for at skabe nærvær
- › Være bindeleddet mellem flere kommunale indsatser
- › Følger op på indsatser leveret af andre i kommunen
- › Skabe tillid og relationer til de borgere, som "falder mellem to stole", da det er vigtige forudsætninger for at kunne få lov til at hjælpe, der hvor andre ikke får lov til at komme ind eller hvor der er et begrænset netværk
- › Brænde for at arbejde med borgere, som ikke naturligt "passer ind i systemet"
- › Understøtte og være brobygger til det psykiatriske område
- › Være opsøgende i forhold til misbrugere

Herudover skal det afklares, hvilken rolle Frivillighedskordinator har i forhold til både aktivitetskoordinatoren og Den Sociale Dimension.

Ovenstående rolleafklaring kalder helt konkret på følgende:

- › Afklaring og beslutning, om der skal etableres tværgående aktivitetskoordinatore
- › Afklaring og beslutning, hvordan snitfladerne skal være mellem de tværgående aktivitetskoordinatore og Den Sociale Dimension

Økonomien: For at lykkes med at få flere borgere fra målgruppen med i aktiviteterne, er det vigtigt, at der er synlighed og gennemskuelig i økonomien, så de forskellige medarbejdergrupper har et overblik over, hvilke ressourcer de har. Dette kalder på følgende handlinger:

- › Et indblik i, hvad der er brugerbetaling og hvad der er dækket af kommunen
- › Et indblik i, hvordan ressourcerne fordeles i kommunen
- › Et indblik i, hvilken økonomi der er afsat til lokaler, materialer, og frivillige
- › En afklaring og beslutning om, om at økonomien bliver selvstændig og kører adskilt fra plejehjemmene

Lokaler: I arbejdet med at sikre flere borgere fra målgruppen får mulighed for at deltage i aktiviteter, er det nødvendigt, at der er de rette lokaler til rådighed for at kunne facilitere aktiviteterne. Konkret er det blevet foreslået:

- › At der kan udarbejdes en skematisk oversigt over lokaler med mulighed for booking
- › Åbne op for muligheden for at låne lokaler af fx kirken, idrætsforeninger, sundhedshuset, sognehuse og forsamlingslokaler. Her er også en mulighed for at skabe et potentielt tættere samarbejde med civilsamfundet.

Dem der har brug for et kærligt puf

Dette afsnit fokuserer på, hvordan vi kan skabe en fælles retning for aktiviteterne målrettet borgere, som er selvhjulpne, men som ligger på vippen til at have behov for hjælp. Dem, der skal have støtte eller et kærligt puf for at finde ud i fællesskaber.

Det vurderes, at målgruppen med fordel kan differeres i yderligere to grupper; a, dem som har brug for massivt push og måske allerede er kendt og b, dem hvor der er et stort potentiale, men sværere at flytte, fordi de er deres egen største barriere.

Hvilken forandringer vil vi skabe?

Vi vil sikre en større koordinering og samarbejde på tværs af de kommunale tilbud, de frivillige tilbud og de lokaler der er til rådighed i dag.

Forandringen forudsætter...

- ... En koordinator for hele aktivitetsområdet.
- ... Et godt kendskab til de forskellige organisationer og hvad de kan og ikke kan
- ... En aktivitetsmedarbejder på hvert plejehjem
- ... Synlighed over tilbuddene i kommune

For at lykkes med disse forudsætninger, foreslås følgende i forhold til...

Aktivitetskoordinator: For at lykkes med sikre en større koordinering på tværs af de kommunale og frivillige tilbud, foreslås det, at der etableres én tværgående aktivitetskoordinator for at sikre, at der er én indgang til aktiviteterne. En fælles aktivitetskoordinator, vil skulle medføre, at der ikke i samme grad som nu, er stort fokus på opdelingen af midt, vest og øst, men at aktivitetsområdet bliver tænkt op tværs af hele kommunen. Helt konkret kalder det på, at aktivitetskoordinatoren skal have følgende kompetencer og varetage nedenstående opgaver:

- › Kende de lokaliteter der findes i kommunen
- › Koordinering og sikre samarbejde på tværs af de kommunale tilbud, de frivillige tilbud og de lokaler der er til rådighed
- › Sikre mangfoldige aktiviteter på de forskellige lokaliteter, fx shared reading, mandeaktiviteter, e-læring i bestilling af transport, bruge bibliotekets muligheder mm.
- › Tydeliggøre, hvad de frivilliges rolle er, og hvad den ikke er, for at afmontere bekymringer ift. fx hjælp ved toiletbesøg mm.
- › Motivere og engagere de frivillige der, hvor de har lyst og motivation for at bidrage. Herunder anerkende de frivilliges opbakning
- › Supplere og ajourføre aktiv-Hedensted.dk
- › Samarbejde med fritid og fællesskaber, psykiatrien, børn og unge om deres aktivitetstilbud, for at sikre et bredt kendskab til aktiviteter og muligheden for at sprede kendskabet ud til borgerne
- › Samarbejde med de forebyggende medarbejdere, Den Sociale Dimension og frivillige organisationer
- › Sikre informationsmateriale omkring tilbud og aktivt være en del i at synliggøre de forskellige tilbud. Herunder afsøge muligheder for at synliggøre informationen omkring aktiviteter på nye måder, fx via elektroniske infostandere, folder mm.
- › Udarbejde velkomstpakke til nye borgere i lokalsamfundene

- › Afsøge muligheder for transport til de små lokalsamfund for at afværge barrierer herved
- › Være opsøgende og afprøvende på, hvordan man kan nå målgruppen og dem der ikke er kendt i "systemet" på forhånd
- › Være sparringspartner for samarbejdspartnere i forhold til fx hvordan man kan tage godt imod til aktiviteterne, hvordan man sikrer tryghed og hvordan man når dem, som har brug for det ekstra puf

Aktivitetsmedarbejdere: Formålet med aktivitetsmedarbejderen er at sikre, at der er meningsfulde aktiviteter på det enkelte plejehjem samt at koordinere med aktivitetskoordinatoren, for at sikre et samarbejde på tværs af tilbuddene. Dette kalder derfor på følgende:

- › En aktivitetsmedarbejder på hvert plejehjem, som skal arrangere meningsfulde aktiviteter for beboerne på plejehjemmene
- › Koordinering af aktiviteterne for plejehjemsbeboerne, dem der skal hjælpes til aktiviteter og dem der skal have et kærligt puf med aktivitetskoordinatorerne, for at lette overgangen til plejehjemmene og sikre den gode modtagelse.

Den Sociale Dimension: Forandringen kalder på, at der skal være fokus på, hvordan man kan styrke aktivitetsområdet ved at sikre mere koordination og samarbejde på tværs af kommunale og frivillige tilbud. Her er det vigtigt, at der er en tydelige opgavefordeling og afklaring mellem de forskellige involverede parter. I forhold til Den Sociale Dimension kalder det på:

- › En afklaring om, om Den Sociale Dimension skal være en aktivitet eller et tilbud, da der er mange forskellige forståelser heraf og dermed også til opgaveløsningen
- › En rolleafklaring ift. hvilke opgaver det forventes at Den Sociale Dimension varetager
- › Et tæt samarbejde med aktivitetskoordinatoren, for at sikre koordination og videndeling i forhold til meningsfulde aktiviteter til målgruppen, hvordan man kan opsøge borgerne samt hvordan de frivillige kan inddrages i aktiviteterne

Ovenstående rolleafklaring kalder helt konkret på følgende:

- › Afklaring og beslutning om, om der skal etableres en tværgående aktivitetskoordinator
- › Afklaring og beslutning om, hvordan snitfladerne skal være mellem den tværgående aktivitetskoordinator, aktivitetsmedarbejderne og Den Sociale Dimension
- › Afklaring og beslutning om, om der skal være én aktivitetsmedarbejder på hvert plejehjem